

Suojellun luontotyyppien rajojen määrittäminen (Luonnonsuojelulaki 64 §)

Kohde

Nimi:	Matalalahden tulvametsä
Suojelualuetunnus	LTA274499
Kunta:	Joensuu
Kiinteistö:	167-404-17-60 ja 167-22-9903-37
Pinta-ala:	0,97 hehtaaria
Omistaja:	Joensuun kaupunki
Suojeltu luontotyyppi:	sisämaan tulvametsä

Aluekuvaus

Matalalahden tulvametsä on tulvavaikutteinen, kesäksi kuivuva luontaisesti syntynyt erirakenteinen hieskoivuvaltainen metsä. Kenttä- ja pohjakerroksessa on nähtävissä säännöllinen tulvavaikutus.

Sekapuuna kasvaa muita lehtipuita mm. leppää ja raitaa, sekä yksittäisiä mäntyjä ylispuina. Kenttäkerroksessa vallitsevat sarat ja kastikat. Luhtalajistoa on jonkin verran, mm. ranta-alpi ja kurjenjalka. Lehtikarke on pohjakerroksessa runsas ja sen päällä on kuivaa tulvalietettä. Pohjakerros on kasvillisuudeltaan niukka. Siinä esiintyy laikkuina palmusammalta ja korpikarhunsammalta. Eteläpäässä aluetta on avoimempi koivuvaltainen metsä, jossa on myös tervaleppää. Näillä paikoin ei kasva kangasmetsän sammalia. Kenttäkerroksessa on yksittäisiä juolukoita. Pohjoisosa aluetta on kosteampaa ja puustoltaan nuorta koivua ja pajua. Näillä paikoin kenttäkerroksessa on luhtalajistoa. Alueella on niukasti lahoppuuta. Alueelle on tyypillistä kosteiden painanteiden ja kuivien mätäspintojen vaihtelua. Maasto on kuitenkin enimmäkseen tasaista.

Pohjoispäässä aluetta on ojia ja kaakossa yksittäisiä kantoja. Alueen hoitotarpeena on vieraslajin, jättipalsamin, poisto. Jättipalsamia esiintyy alueen kaakkoisosassa, toistaiseksi niukkana.

Tulvametsä rajautuu idässä kuntorataan, pohjoisessa korkeamman maaston kuivempaan lehtipuuvaltaiseen metsään, etelässä tuoreeseen/lehtomaiseen kankaaseen ja lännessä ojaan.

Asianosaisten kuuleminen ja lausunnot

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) on hallintolain 34§:n mukaisesti kuullut Joensuun kaupunkia maanomistajana 15.10.2025 päivätyllä kirjeellä. Maanomistajalla ei ole ollut asiaan huomautettavaa.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN PÄÄTÖS JA PERUSTELUT

Pohjois-Karjalan ELY-keskus päättää, että luonnonsuojelulain 64 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun tulvametsän rajat määritellään liitekarttaan merkityllä tavalla.

Luonnonsuojelulain 64 §:n 2 momentin nojalla liitekarttaan merkityn suojellun luontotyyppin esiintymää ei saa hävittää tai heikentää. Kielto tulee voimaan, kun päätös on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

ELY-keskus katsoo, että muun muassa seuraavat toimet voivat vaarantaa luontotyyppin sisämaan tulvametsä ominaispiirteitä:

- rakennusten, rakennelmien tai teiden rakentaminen;
- maa-ainesten tai kaivoskivennäisten ottaminen;
- ojittaminen tai muu vesitalouden muuttaminen;
- tulvametsille luontaisen kasvillisuuden poistaminen, hävittäminen tai vahingoittaminen
- metsätaloustoimenpiteet
- kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa vaikuttaa epäedullisesti alueen ominaispiirteiden säilymiseen

Rajauspätös ei kuitenkaan estä viereisen kuntoradan käyttöä ja ylläpitoa. Mikäli ylläpitoon liittyy toimenpiteitä, jotka voivat heikentää luontotyyppiä, tulee ennen toimenpiteisiin ryhtymistä olla yhteydessä Lupa- ja valvontavirastoon (1.1.2026 alkaen) tarkemman ohjeistuksen saamiseksi.

Luontotyyppirajauksen aluetta voidaan tarvittaessa hoitaa ELY-keskuksen (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontaviraston) hyväksymällä tavalla ja maanomistajan suostumuksella esimerkiksi alikasvoskuusia poistamalla.

Luonnonsuojelulain 64 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielto tulee voimaan, kun ELY-keskus on päätöksellään määritellyt suojeltuun luontotyyppiin kuuluvan alueen rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

ELY-keskus on tehnyt alueelle 22.7.2024 luonnonsuojelulain luontotyyppien inventoinnin ja todennut liitekarttaan merkityn alueen täyttävän luonnonsuojelulain 64 §:n mukaiset tulvametsän kriteerit. ELY-keskuksen mukaan Matalalahden tulvametsä on luontotyyppin säilymiselle tärkeä. Näin ollen ELY-keskus on päättänyt määritellä alueen rajat luonnonsuojelulain 64 §:ssä mainitulla tavalla. Luontotyyppin rajat on määritellyt luonnonsuojelubiologisin perustein.

ELY-keskus (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto) voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelulain 64 §:n 2 momentin kiellosta, jos kyseisen luontotyyppin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu tai luontotyyppin suojelu estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen

eikä hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa (luonnonsuojelulaki 66 §).

Korvaussäännökset

Valtion korvausvelvollisuudesta on säädökset luonnonsuojelulain 111-113 §:ssä. Jos luonnonsuojelulain 64 §:n nojalla tehdystä päätöksestä aiheutuu maanomistajalle merkityksellistä haittaa, on valtio maanomistajan niin vaatiessa velvollinen korvaamaan haitan. Korvausvelvollisuus ei synny ennen kuin omistaja on 66 §:n nojalla hakenut lupaa poiketa kiellosta ja hakemus on hylätty. Jos on ilmeistä, ettei luvan myöntämiselle ole edellytyksiä toimitus korvauksen määrittämiseksi voidaan panna vireille ilman luvan hakemista. Jos korvauksesta ei voida sopia, maanomistaja voi hakea toimitusta korvauksen määrittämiseksi maanmittauslaitokselta. Korvausten määrittämisestä säädetä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetussa laissa.

Merkitseminen kiinteistörekisteriin ja maastoon

Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistörekisteriin luonnonsuojelulain 64 § 3 momentin mukaisesti. Tarvittaessa ELY-keskus huolehtii luontotyyppin rajojen merkitsemisestä maastoon yhteistyössä maanomistajan kanssa.

Sovelletut lainkohdat

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 64, 121 §
Luonnonsuojeluasetus (1066/2023) 4 §
Hallintolaki (434/2003) 34 §

Päätöksen kuuluttaminen

ELY-keskus tiedottaa tästä päätöksestä (luonnonsuojelulain 121 §:n mukaisesti) julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen ELY-keskuksen verkkosivuilla osoitteessa <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/kuulutukset/pohjois-karjala>. Kuulutus on nähtävillä ELY-keskuksen sivuilla 2.12.2025-31.12.2025 ja 1.1.2026-8.1.2026 Lupa- ja valvontaviraston sivulla osoitteessa www.lvv.fi > Ajankohtaista. Tieto kuulutuksesta julkaistaan luonnonsuojelulain 121 §:n sekä kuntalain (410/2015) 108 §:n nojalla myös Joensuun kaupungin verkkosivuilla.

Muutoksenhaku

Tämä päätös on luonnonsuojelulain 64 §:n 3 momentin nojalla voimassa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei Itä-Suomen hallinto-oikeus toisin päättä. ELY-keskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Itä-Suomen hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on liitteenä.

Liitteet Kartta
 Valitusosoitus

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Joensuun kaupunki (kirjaamo@joensuu.fi)

Tiedoksi Ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi
 Pohjois-Karjalan maakuntaliitto (kirjaamo@pohjois-karjala.fi)
 Maanmittauslaitos kirjaamo@maanmittauslaitos.fi
 Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri (pohjois-karjala@sll.fi)
 Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Asian on esitellyt Sonja Hurskainen ja ratkaissut johtava asiantuntija Saara Heräjärvi.
Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on päätöksen lopussa.

Tämä asiakirja POKELY/1499/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POKELY/1499/2025 har godkänts elektroniskt

Hurskainen Sonja 02.12.2025 11:37

Heräjärvi Saara 02.12.2025 11:09